

Strategienota 2015-2019

vluchtelingenwerk: zorg(en) voor geluk en welzijn!

kantooradres:
Walplantsoen 14
3961 CA Wijk bij Duurstede
tel 0343-533614
e-mail: vwijkbijduurstede@planet.nl
website: vluchtelingenwerkgroepwbd.nl

Een vluchteling is iemand die gegronde vrees heeft voor vervolging in zijn land op grond van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of tot het behoren tot een bepaalde sociale groep”.

Definitie uit het Vluchtelingenverdrag van Genève (1951)

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
VOORWOORD	3
HUIDIGE POSITIE VLUCHTELINGENWERK GROEP	4
Landelijk	4
In de regio	4
In Wijk bij Duurstede	4
Als organisatie	4
Als contractant van de gemeente Wijk bij Duurstede	5
ONTWIKKELINGEN IN DE OMGEVING	7
Politiek	7
Het Vluchtelingenwerk Toen, Nu, Straks	7
Het sociale domein	10
Netwerkoverzicht	11
Kernpartners in Wijk bij Duurstede	11
DE TOEKOMST	12
Een plan voor vijf jaar	12
Dicht bij kernpartners	12
Financieel	13
HET SPOORBOEKJE 2015-2019 (INVULLEN NAJAAR 2014)	14
Uitgangspunten	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Personele bezetting	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Kwaliteitssysteem	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
BIJLAGE 1: REGEERAKKOORD M.B.T. VREEMDELINGEN	15

Voorwoord

Als je niet durft te verdwalen, zul je nooit een nieuwe route vinden.

Gaat Vluchtelingenwerk Wijk bij Duurstede verdwalen, hebben wij een nieuwe route nodig? Het zijn belangrijke vragen voor de nabije toekomst van ons werk: de positie van vluchtelingen in het politieke klimaat is vervaagd, over één kam geschoren met vreemdelingen, de tijd om te burgeren korter, de regels strenger, onze ondersteuning juist steeds minder. En terwijl dit plaatsvindt, volgen begin 2015 drie grote decentralisaties van rijkstaken naar gemeenten. Taken die in veel gevallen direct verband houden met ons werk: of het nu gaat om werk en inkomen (participatiewet), zorg en welzijn (decentralisatie AWBZ begeleiding/verzwaring lokale zorgtaken), of vraagstukken om het welzijn van vluchtelingenkinderen (jeugdzorg en passend onderwijs), de wereld verandert HEEL snel. Kans en mogelijkheden genoeg om te verdwalen... en is dat erg?

Het bestuur van vluchtelingenwerk, ondersteund door denkkraft uit onze EigenWijkse samenleving, gaat verdwalen niet uit de weg... en terwijl wij op zoek gaan naar de nieuwe route, nemen wij onze vluchtelingen mee op dit pad. Om zo voor hen de beste mogelijkheden te maken om Medelander te zijn, zich thuis te voelen in de Nederlandse samenleving (de Wijkse in het bijzonder), maar bovenal hun ook de weg te wijzen naar alle zorg en ondersteuning die zij verdienen.

Over hoe wij onze route vinden in de nieuwe wereld van lokaal organiseren, lokaal zorgen en bouwen op de lokale samenleving, leest u in deze strategienota. In het eerste deel van de nota treft u de strategische afwegingen en beleidskaders aan: hoe geven wij onze dwaaltocht vorm? Het tweede deel van dit document noemen wij ons 'spoorboekje'. De route naar optimale begeleiding van vluchtelingen... een document dat allang bestaat binnen onze organisatie, maar geheel is geupdate naar de hedendaagse regelgeving, ontwikkelingen en bovenal behoefte van onze cliënten!

Wij zijn veel dank verschuldigd: allereerst aan alle vrijwilligers die nog dagelijks in het veld de veilige basis vormen voor onze cliënten, onze coördinator die bijna net zoveel vrijwilliger als betaalde kracht is, maar ook Rob Willems die het bestuur van Vluchtelingenwerk heeft geholpen in de vele gesprekken die nodig zijn om opnieuw, maar bovenal stevig onze positie te bepalen.

Leest u vooral hoe wij dwalen, maar niet op dwaalspoor komen. Hoe wij onze nieuwe route bepalen en vastleggen in ons spoorboekje... kortom: hoe vluchtelingenwerk er in Wijk bij Duurstede de komende vijf jaar uit kan zien!

Namens het bestuur,

Theo Wijnker

Lidwine Elshof

Tijmen Baas

Huidige positie Vluchtelingenwerkgroep

Landelijk

Vluchtelingenwerkgroep Wijk bij Duurstede (VWG) is een zelfstandige organisatie. Zij maakt geen deel uit van de landelijke vluchtelingenwerkorganisatie, maar werkt vooral samen met de vier stichtingen in de nabije regio (Vluchtelingenwerkgroep Bunnik en Utrechtse Heuvelrug, Steunpunt Vluchtelingen De Bilt en St.vluchtelingen en nieuwkomers Amersfoort). Daarmee heeft VWG ook geen tot beperkte toegang tot de landelijke kennisbanken en media van Vluchtelingewerk NL. De afhankelijkheid in de regio in dat kader is daardoor groter.

In de regio

Meerdere organisaties in de regio zijn gelijktijdig zelfstandig als lokale vluchtelingenwerk organisatie voortgegaan. Daarbij was er direct het besef dat onderliggende samenwerking en kennisdeling nuttig en noodzakelijk was. De samenwerking bestaat uit:

- Periodiek bestuurlijk **afstemmingsoverleg**: hierin worden ontwikkelingen in de regio, bij de lokale organisaties en voor zover noodzakelijk ook landelijk afgestemd. Ook politieke en strategische kwesties komen hierbij regelmatig aan de orde.
- Coördinatoren stemmen regelmatig onderling af. Ieder van de coördinatoren heeft een eigen specialisatie, zodat de organisaties gezamenlijk goed in staat zijn de vakinhoudelijke ontwikkelingen bij te houden en in complexe situaties elkaar te consulteren.
- Personeelsbeleid: samenwerking binnen de regio is belangrijk in verband met de beperkte aanstellingsomvang van coördinatoren in gemeenten. In dit kader is het coördinatorenoverleg (zie boven) geregeld.
- Beleidsvraagstukken: bepaalde regelingen zijn beter regionaal uit te voeren, waaronder bijvoorbeeld Klachtenregelingen, Kwaliteitsborging etc.
- Scholing personeel.
- Scholing vrijwilligers.
- Algemene vraagstukken rondom inburgering en specifieke financiering.

VWG heeft een voortrekkersrol als het gaat om strategische beleidsontwikkeling en brengt over het algemeen haar opinie rondom strategische ontwikkelingen en de beleidsmatige uitwerking daarvan in het regionaal samenwerkingsverband naar voren.

In Wijk bij Duurstede

VWG is in Wijk bij Duurstede een **autonome** organisatie met een eigen bestuur. De primaire doelstelling van deze groep is "Vluchtelingen toerusten om zelfstandig hun leven in te kunnen richten". Vanuit dat perspectief wordt ook het dagelijkse werk ingericht.

Als organisatie

VWG heeft een eenvoudige organisatievorm. Zij kent een bestuur, een betaalde (parttime) kracht die de coördinatie van het bureau voor haar rekening neemt en een groep enthousiaste vrijwilligers.

Als kernactiviteiten kunnen worden benoemd:

- Maatschappelijke begeleiding;
- Sociaal Culturele Activiteiten;
- Positionering van VWG, de vluchteling en versterking van het draagvlak voor deze groep nieuwe Nederlanders;
- Samenspraak (taalmaatjes);

Met ingang van 2014 is VWG daarnaast ook **partner** in het kader van het **Taalpunt+**.

Als contractant van de gemeente Wijk bij Duurstede

Vluchtelingenwerkgroep Wijk bij Duurstede is rechtstreeks opdrachtnemer van de gemeente Wijk bij Duurstede voor de uitvoering van de maatschappelijke begeleiding van Vluchtelingen en de sociaal culturele activiteiten. Zij ontvangt daarvoor jaarlijks een budgetsubsidie van circa € 45.000.

De volgende contractuele afspraken met de gemeente Wijk bij Duurstede zijn van belang (gebaseerd op overeenkomst 2014):

Artikel 1 doelstelling

- 1.1 De instelling heeft als doel: opvang, maatschappelijke begeleiding en belangenbehartiging van vluchtelingen in Wijk bij Duurstede. Integratie van vluchtelingen bevorderen en werken aan draagvlakverbreding binnen Wijk bij Duurstede.
- 1.2 Deze budgetovereenkomst wordt opgesteld naar aanleiding van het gemeentelijk beleid zoals de beleidsregels voor het onderdeel vrijwilligerswerk, ouderenwerk, maatschappelijke dienstverlening en zorg.

Artikel 2 Prestaties

- 2.1 Om de in artikel 1.1 genoemde doelen te bereiken, worden de volgende prestatie-afspraken vastgelegd:
  - (Individuele) maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen. De begeleiding wordt integraal aangeboden en betreft de volgende maatschappelijke terreinen: huisvesting, financiën, gezondheidszorg, onderwijs, vrijetijdsbesteding, (materiële) rechtspositie en het opbouwen van een sociaal netwerk. In 2014 begeleidt Vluchtelingenwerk in totaal minimaal 45 vluchtelingen, waarvan er minimaal 18 nieuw instromen. De maatschappelijke begeleiding duurt maximaal 3 jaar.
    - Wekelijks spreekuur, op afspraak.
    - Uitwerking en continuering kwaliteit begeleiding cliënten.
    - Het bieden van intensieve begeleiding bij zware casuïstiek.
    - Activiteiten ter voorkoming van maatschappelijke schade zodat bijvoorbeeld schuldhulpverlening kan worden voorkomen.
    - Juridische begeleiding, waaronder begeleiding bij het aanvragen van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd, reisdocumenten en procedures voor naturalisatie en gezinshereniging.
    - Terugval- en vervolgbegleiding, incidenteel en in principe gevolgd door doorverwijzing naar reguliere hulpverlening.

- Minimaal 5 sociaal culturele activiteiten, jaarlijks wisselend aanbod.
- Voorlichting over de doelgroep o.a. aan basisscholen, bekendheid geven aan Vluchtelingen werkgroep, werven van vrijwilligers.
- Integratieactiviteiten
- Informeren en begeleiden bij inburgering.
- Samenwerking en overleg met de gemeente en andere relevante organisaties, te weten coördinatorenoverleg Vluchtelingen Werkgroepen Bunnik en Utrechtse Heuvelrug en Steunpunt Vluchtelingen De Bilt en Amersfoort, overleg Taakstelling Huisvesting, Sociale marktoverleg(? wat is dit), RDWI
- Uitvoering van het project Samenspraak (taalcoaching), voor zover mogelijk binnen het huidige budget.
- Meewerken aan (tijdelijke) projecten.
- Lokale samenwerking en deelname in de keten rond de cliënt in het kader van (niet uitputtend) activering, arbeidsparticipatie, maatschappelijk en psychisch welbevinden etc., op basis van onze specifieke expertise rond vluchtelingenproblematiek. Deelname aan het signaleringsnetwerk WbD

2.2 Het bestuur van de instelling is verantwoordelijk voor de te leveren prestaties.

Bij de uitvoering van de prestaties moeten wettelijke bepalingen, verordeningen, besluiten en andere afspraken over de werkzaamheden en taken in acht worden genomen.

Ontwikkelingen in de omgeving

Politiek

Een vluchteling is iemand die gegronde vrees heeft voor vervolging in zijn land op grond van ras, godsdienst, nationaliteit, politieke overtuiging of tot het behoren tot een bepaalde sociale groep”.

Definitie uit het Vluchtelingenverdrag van Genève (1951)

De vluchteling is in het huidige politieke spectrum (zie ook bijlage regeerakkoord) geplaatst onder de noemer 'vreemdelingen'. Het is juist voor deze laatste groep, die te maken krijgt met strengere, verzwarende maatregelen (aanpakken komt vaak terug in het akkoord). Deze ontwikkeling is als sinds 1996 gaande, maar heeft steeds zwaardere **repercussies**.

Het vluchtelingenwerk wordt daarmee snel complexer, terwijl gelijktijdig ook de problematiek van de vluchteling zelf complexer wordt. Dit ligt zowel in de beeldvorming (draagvlak in de samenleving) als de feitelijke problematiek die de vluchteling zelf ondervindt (onder andere psychosomatische problematiek, zeer kort in de COA en daardoor weinig taalverwerving in de eerste fase van het inburgeringsproces, financiële steun neemt af, ondersteunende loketten verdwijnen).

Versobering van de voorzieningen en middelen voor hulpbehoevenden betekent dat **meer gegadigden** een beroep zullen doen op **minder middelen**. De positie van vluchtelingen komt mee daardoor sterker onder druk te staan.

Waar de landelijke overheid zich terugtrekt dienen de lokale overheid en de lokale voorzieningen actief te worden betrokken bij het inburgeringsproces van vluchtelingen.

- Kennis van de lokale overheid en kennis van de lokale voorzieningen zijn van steeds groter belang voor vluchtelingen,
- **Relevante instellingen** dienen actiever betrokken te worden bij de opvang van vluchtelingen. In bepaalde gevallen dienen hulpverleningsinstellingen al direct vanaf het begin bij de aanpak van problemen te worden betrokken
- Het hebben van een fysieke werkplek voor vluchtelingenwerk dicht bij bovengenoemde instellingen is zeer wenselijk in verband met snelle en veelvuldige contacten tussen VWG en de andere organisaties en in verband met de betrokkenheid van die organisaties bij de problematiek van vluchtelingen. Goed overleg is hiervoor de basis.

Het Vluchtelingenwerk Toen, Nu, Straks

In 2013 heeft de VWG een analyse gemaakt van het verloop van het vluchtelingenwerk in verleden, heden en toekomst. Deze analyse is uitgebracht onder de titel 'spreadsheet van oorzaak en gevolg' en was gekoppeld aan het jaarverslag 2012. De analyse is echter nog altijd valide en van eminent belang in de strategische keuzes voor 2014-2019. Een samenvatting is opgenomen op de volgende pagina:

	Facilitering <i>Overheid en infrastructuur</i>	Inspanningen <i>Vluchtelingenwerk in Wijk bij Duurstede</i>	Resultaat <i>Van Vluchteling naar Medelander</i>
T O E N	<ul style="list-style-type: none"> • Opvang in asielszoekerscentrum, langduriger verblijf • Krijgt juridische bijstand, financiële hulp, zo nodig medische en/of psychologische hulp • Meer proceduremogelijkheden • Leren met lotgenoten over Nederland, taal en cultuur • Voor kinderen is er onderrijws, opvang • Krijgen een woning en een uitkering en begeleiding toegewezen in een gemeente. • Taalaanbod lokaal kosteloos • Aanbod aanvullende regelingen en voorzieningen goed. 	<ul style="list-style-type: none"> • Professionele begeleiding: 24 uur per week • Lokaal overleg (gemeente, netwerk, RSD) • Vrijwilligersondersteuning op een goed niveau • Deskundigheidsbevordering op een goed niveau • Maatschappelijke ondersteuning: allemaal door vrijwilligers in intensieve trajecten! • Vervolg- en terugvalbegeleiding voor wie zelfstandigheid na het tweede jaar niet direct vanzelfsprekend is. • Bij individuele psychosociale problematiek zijn voorzieningen beschikbaar. • Sterke inzet op sociaal-culturele activiteiten en integratieactiviteiten. • Inzet op draagvlakverbreding lokaal. 	<p>Deze groep nieuwe Nederlanders had een redelijke kans op werk en sociale participatie</p> <p>Werd van vluchteling een volwaardig Nederlandse burger</p> <p>Kon rekenen op een fatsoenlijk bestaan.</p> <p>Aanpassing aan de Nederlandse samenleving loopt op een natuurlijk en gemoedelijke manier.</p>
N U	<ul style="list-style-type: none"> • Toelatingscriteria zijn sterk verscherpt • Veel afwijzingen in de eerste fase • Opvang in asielszoekerscentrum sterk verkort • Asielzoekers die wel worden toegelaten jennem zware fysieke klachten en/of traumatische ervaringen • Investering in de ontwikkeling van de asielzoekers is tot een minimum beperkt • Plaatsing naar gemeenten gaat nu snel. • <i>Voorzieningen nemen sterk af</i> • <i>Ondersteuning RSD valt weg</i> • <i>Inburgeren niet meer natuurlijk maar een wettelijke verplichting in een (te) korte periode</i> • <i>Ingewikkelde en snel wijzigende regelgeving</i> • <i>Vergoeding talkkosten valt weg terwijl gelijktijdig de taalbarriere toeneemt.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Professionele begeleiding: terug naar 14 uren per week, maar zwaardere taak • Lokaal overleg (gemeente, netwerk, RSD) is er nog, maar netwerkpartners worden snel minder, veel meer op eigen kracht • Vrijwilligersondersteuning komt onder druk te staan • Deskundigheidsbevordering heeft extra inspanning in tijd die er niet is. • Maatschappelijke ondersteuning wordt zwaarder door toenemende psycho-somatische problematiek. Daarnaast leiden ook communicatieproblemen (gevolg van beperkte taalverwerving) ertoe dat trajecten voor zowel client als vrijwilliger zwaar zijn. • Terugvalbegeleiding neemt in tijdspanne toe. Maar ook het absoluut aantal klanten dat daarvan gebruik maakt neemt toe. • Inzet sociaal culturele activiteiten nu veel later in de tijd. • Gezinshereniging wordt bemoeilijkt. Niet langer complete gezinnen. 	<p>De kansen voor deze groep nieuwe Nederlanders op een baan of sociale participatie worden snel kleiner</p> <p>Ook worden zij minder makkelijk in de samenleving opgenomen, ze staan er alleen voor.</p> <p>Integratie door stage-, taal- en leerwerkplaatsen op niveau wordt bemoeilijkt. Plekken zijn haast niet te krijgen.</p> <p>De risico's rondom opbouw van schulden en noodzaak tot schuldhulpverlening zijn groot... deze mensen hebben geen geld en zijn ook niet in staat een fatsoenlijk inkomen te verwerven. Zowel op de korte als lange termijn. De financiële toekomst van deze mensen wordt langzamerhand uitzichtloos.</p> <p>Blijven steeds afhankelijker van de Vluchtelingenwerkgroep met complexe en soms maatschappelijke ingewikkelde vraagstukken.</p>
S T R A K S	<ul style="list-style-type: none"> • Toelatingscriteria blijven sterk verscherpt • Het kabinetsbeleid Rutte II schrijft slechts tweemaal over vluchtelingenproblematiek, maar geeft niet of nauwelijks perspectief voor 	<ul style="list-style-type: none"> • Professionele begeleiding: 14 uren per week, te weinig voor goede aansturing en begeleiding. • Bewaking wijzigingen wet- en regelgeving lijkt nu bij vluchtelingenwerk te liggen, wie doet het anders? 	<p>Vluchtelingen zijn niet voorbereid en hebben zware problematiek.</p> <p>Vallen NOG langer terug op vluchtelingenwerk.</p> <p>Omgeving afwijzender.</p>

	Facilitering <i>Overheid en infrastructuur</i>	Inspanningen <i>Vluchtelingenwerk in Wijk bij Duurstede</i>	Resultaat <i>Van Vluchteling naar Medelander</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • deze kwetsbare groep. • Organisatie AZC's staat op de tocht en financieel sterk onder druk. • Kwaliteit van dienstverlening neemt strek af. • Vluchtelingen die zijn toegelaten hebben zware psychosomatische problemen. • Integratie en inburgering worden volledig eigen verantwoordelijkheid. Financiële middelen zijn daarvoor ontoereikend. • Voorzieningen zijn haast volledig weg • Er ontstaat een sociaal??? Leenstelsel voor vluchtelingen. • Ingewikkelde en snel wijzigende regelgeving. • Vergoeding tolkkosten valt weg, er zijn taalproblemen en de middelen zijn ontoereikend... iedere euro twee keer omdraaien. 	<ul style="list-style-type: none"> • Overlegpartners zijn er nog, maar ook met handen en voeten gebonden door budgettaire problemen... vechten tegen de klippen op. • Vrijwilligersondersteuning komt nu zo zwaar onder druk: zware problemen, minder middelen, resultaten met klanten steeds moeilijker te behalen; is dit nog wel een leuke vrijwilligersbaan? • Problematiek stapelt zich op: naast eerdere problematiek, is nu de vluchteling vaak in financiële en juridische problemen. Maatschappelijke begeleiding verbreedt daardoor sterk. • Vrijwilligers worden steeds meer duizendpoten. • DWEILEN MET DE KRAAN OPEN. 	<p>Perspectieven op werk en een goede woningen: GROOT RISICO.</p> <p>Beginnen met een schuld, zonder perspectief om deze schulden ooit te kunnen aflossen.</p> <p>Schulden nemen snel toe. Rol schuift steeds meer op naar bewindvoerder.</p> <p>Vrijwilligers haken af.</p> <p>Coördinator werkt nu ook in haar vrije tijd – en dat wordt alleen maar meer.</p> <p>Bestuur moet op (te) veel borden tegelijk schaken.</p>

De maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen wordt in Wijk bij Duurstede altijd uitgevoerd door vrijwilligers, met ondersteuning van een professionele en betaalde coördinator (14 uur). De vrijwilliger is casemanager en begeleidt over het algemeen één of meerdere gezinnen ¹.

Een vrijwilliger/casemanager per vluchteling/gezin is belangrijk in verband met:

- Doelmatige begeleiding van de vluchteling/gezin bij het vinden van een plaats binnen de Wijkse gemeenschap;
- Voorbereiden van het betrekken en afstemmen van de nodige hulpverlening;
- Doelmatige begeleiding van de inburgering;

Een aantal activiteiten wordt centraal georganiseerd. Hierbij valt onder andere te denken aan de sociaal culturele activiteiten en activiteiten ter vergroting van het draagvlak in de samenleving voor nieuwe medelander.

In eerste instantie blijft de vluchtelingewerkorganisatie lokaal in de eerste 1,5 jaar HET aanspreekpunt voor de klanten die bij ons in begeleiding zijn. Dat betekent vaak ook dat wij doorverwijzen naar de juiste loketten. (wat wordt hiermee bedoeld?)

¹ De eindverantwoordelijkheid voor de begeleiding van vluchtelingen/gezinnen ligt bij de coördinator.

Landelijk, regionaal, maar vooral lokaal

In de afgelopen periode lijkt de landelijke aandacht voor de vluchteling steeds meer naar de achtergrond te verdwijnen. De landelijke vluchtelingenwerkorganisatie lijkt op dit moment onvoldoende in staat de belangen en de positie van de vluchteling op lokaal niveau op de kaart te zetten.

In onze **regionale samenwerking** worden deze belangen absoluut onderkend, maar is helder dat ieder van de zelfstandige organisaties in onze regio met **andere politieke omgevingen** en andere inrichtingen van het welzijnswerk te maken heeft.

Daarmee wordt het lokaal **positioneren en in positie houden van het vluchtelingenwerk**, maar bovenal de kwetsbare positie van de vluchteling, alleen maar belangrijker. Dit leidt ertoe dat het bestuur van Vluchtelingenwerk ervoor kiest, in de roerige tijden van de transitie, zelfstandig verder te werken. Zelfstandig in de zin van een **eigen organisatie** blijven. Het bestuur kiest er namelijk wel expliciet voor in de komende periode **samenwerkingen in het sociaal domein, het welzijnswerk en de voorliggende voorzieningen die ook in ons werk noodzakelijk zijn, verder te versterken**. Dichtbij kernpartners opereren is daarbij een basale keuze. Bestuurlijke samenwerking wordt niet uitgesloten in de komende jaren, maar de omstandigheden moeten dat toelaten en de positie van de vluchteling moet zijn geborgd.

Het sociale domein

Het sociale domein verandert de komende jaren zeer sterk. Veel taken in het kader van inkomen, zorg en welzijn en jeugdzorg, verschuiven naar lokale overheden. Dit betreft ook domeinen waar de vluchteling rechtstreeks mee te maken krijgt.

In Wijk bij Duurstede zal een belangrijk deel van de uitvoering liggen bij het lokale welzijnswerk (Stichting Binding: lokale uitvoering WMO en Jeugdzorg en lokaal maatwerk participatiewet) en de RDWI (Regionale Dienst Werk en Inkomen: regionale uitvoering participatiewet).

Het 'Welzijnswerk' in Wijk bij Duurstede kiest er expliciet voor om vanuit signaleringsnetwerken en casemanagers te werken. Daarmee geldt voor alle domeinen in wezen: **1 gezin = 1 plan**. Dit sluit aan op de werkwijze die Vluchtelingenwerk voorstaat. Gelijktijdig zien wij dat voor de welzijnswerkers ontzettend roerige tijden aanbreken, terwijl dit gelijktijdig ook voor ons het geval zal zijn. Dat met vluchtelingen in een zeer kwetsbare positie die hun eigen aandacht nodig hebben. Een belangrijke conclusie is dat, ondanks ons vertrouwen in de Wijkse welzijnsorganisatie, de belangen van vluchtelingen de komende jaren gewoon door een vluchtelingenorganisatie gediend moeten worden. Hun problematiek is dusdanig complex en specifiek, dat expertise die wij al jaren lang hebben opgebouwd noodzakelijk is en blijft. Expliciet speelt daarbij wel de **scheiding tussen zaken die wij WEL en NIET oppakken**. Dit dient in het spoorboekje nader te worden vastgelegd.

Vluchtelingenwerk wil in dit kader ook graag op korte termijn haar **positie** innemen **binnen de samenwerking in het welzijnsveld**. Daarover vinden eind november/begin december 2014 reeds gesprekken plaats met onder andere

Stichting Binding. **Uitgangspunt is daarbij een zelfstandige professionele positie van Vluchtelingenwerk.** Daarbij is van belang dat wij onze rol innemen vanuit de maatschappelijke begeleiding en op alle vlakken die daar buiten liggen onze maatschappelijke partners/welwijnspartners inschakelen op niveau van hun professie. Wij blijven regisseur, de inhoud is dan aan de professionals.

Vluchtelingenwerk moet daarbij ook de afweging maken, in hoeverre zij zal participeren in de **zorgnet.nl applicatie** en daarbij als vertegenwoordig/mentor van onze cliënten zal optreden (gemachtigd door onze cliënten). Wij kunnen daarmee steeds alle dossiers inzien.

Netwerkoverzicht

Vreemdelingenwet

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Immigratie en Naturalisatiedienst (IND)
Vreemdelingendienst
Internationale organisatie migratie
COA

Vestiging en verblijf

Gemeentelijke diensten
RDWI
WMO-loket/Team Wijk
Onderwijsinstellingen/kinderopvang
1^e lijnshulpverleners Team Wijk
Huisartsen en zorgverleners
Aanbieders inburgeringstrajecten
Woningcorporaties Cothen/WbD
UAF

Vluchtelingenwerkgroep Wijk bij Duurstede

Integratie/draagvlak

Politieke partijen
Kerken
Sociaal Cultureel Werk
Steunpunt vrijwilligers/St. Binding
Inwoners Wijk bij Duurstede
Buren/Directe woonomgeving
Oud-clënten

Kernpartners in Wijk bij Duurstede

Het welzijnswerk in Wijk bij Duurstede wordt initieel uitgevoerd door Stichting Binding. Zij vormt daarmee een belangrijk loket naar aanvullende diensten en zorg die VWG nodig heeft voor haar vluchtelingen: maatschappelijk werk, WMO-voorzieningen, **formulierenbrigade**, etc.

Stichting Binding is daarmee een belangrijke samenwerkingspartner in het verkende van de maatschappelijke begeleiding door VWG.

De Toekomst

Een plan voor vijf jaar

Het bestuur zet in op een strategisch beleidsplan voor een periode van vijf jaar. Zij maakt daarbij wel onderscheid in een tweetal tijdvakken.

Het eerste tijdvak loopt van 2015-2016, de periode dat de transities van rijksoverheid naar gemeenten zijn vorm krijgt en vluchtelingenwerk een expliciete rol ziet om in deze periode met ingrijpende veranderingen de positie van de vluchteling te bewaken en zijn/haar belangen te behartigen. In deze periode wordt onder meer ingezet op:

- Steviger positioneren van het vluchtelingenwerk in de gemeente Wijk bij Duurstede;
- Het vinden van huisvesting dichterbij de kernpartners in het vluchtelingenwerk;
- Actiever en eerder inschakelen van hulpverleningsinstellingen bij voorkomende problematiek op bij voorkomende hulpvragen van vluchtelingen. De rol van de maatschappelijke begeleiding is hier dus het organiseren van het **netwerk** van hulpverleners. De verantwoordelijkheid voor de feitelijke hulpverlening leggen wij bij de betreffende verantwoordelijke instanties; dit vraagt
- Een sterkere relatie en samenwerking met de hulpverleningsorganisaties en voorliggende voorzieningen, die wij moeten inzetten in onze maatschappelijke begeleiding;
- Wij actualiseren ons spoorboekje/kwaliteitsbeleidsplan en positioneren daarin ook duidelijk de hulpverlenende instanties;
- Wij versterken de samenwerking met de lokale welzijnsorganisatie Binding.
- Wij werken **beleid uit voor al die leemtes** die vallen in de begeleiding/ondersteuning van vluchtelingenwerk als gevolg van herziening van wet- en regelgeving (waaronder het wegvallen van het bureau inburgering). Waar mogelijk zoeken wij daarbij ook ondersteuning in de **regio**.

Het tweede tijdvak loopt van 2017 tot 2019 en richt zich op het verder onderzoeken van **bestuurlijke samenwerkingen** rondom het vluchtelingenwerk.

In beide tijdvakken blijven we natuurlijk ons werk doen, zoals we dat gewend zijn: constructief, met oog voor de client en gericht op de toekomst.

Dicht bij kernpartners

Op dit moment bevinden onze kernpartners zich vooral rondom het gemeentehuis (postkantoorgebied, bieb, gemeentehuis). Vluchtelingenwerk kiest ervoor om, zodra dit qua huisvesting mogelijk is, zich ook in deze omgeving te vestigen. Daarmee worden de mogelijkheden tot samenwerking, een efficiënte en effectieve dienstverlening naar onze klanten en goede zichtbaarheid, versterkt.

Financieel

De financiële toekomst van het vluchtelingenwerk in Wijk bij Duurstede staat behoorlijk **onder druk**. De taakstelling zal sterk toenemen. De begroting dient per jaar te worden vastgesteld. Een zekere rekenkundige wetmatigheid in de cijfers van Vluchtelingenwerkgroep Wijk bij Duurstede leert dat de gemiddelde kosten voor de ondersteuning van een vluchteling zo'n € 1.000 per jaar bedragen. Dit geldt tot circa 40 cliënten. Daarna nemen de **incrementele kosten** per extra cliënt af tot circa € 900 per cliënt. Het belangrijkste deel van deze kosten hangt samen met de personele kosten voor coördinatie.

De begroting voor de komende jaren, zonder correctie van de baten voor taakstelling laat zich als volgt tonen:

Postomschrijving	Ref	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
		€	€	€	€	€
Baten	1	43.630	43.630	43.630	43.630	43.630
Activiteitenlasten	2	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Saldo		35.630	35.630	35.630	35.630	35.630
Overige opbrengsten		-	-	-	-	-
Bruto exploitatieresultaat		-	-	-	-	-
Lonen en salarissen	3	46.196	34.000	34.680	35.374	36.081
Afschrijvingen materiële vaste activa	4	350	550	561	572	584
Overige personeelskosten	5	500	850	867	884	902
Huisvestingskosten	6	5.125	5.228	5.332	5.439	5.547
Kantoorkosten	7	3.750	3.250	3.315	3.381	3.449
Algemene kosten	8	3.000	3.060	3.121	3.184	3.247
Bestuurskosten	9	950	1.000	1.020	1.040	1.061
Beheerslasten		59.871	47.938	48.896	49.874	50.872
Exploitatieresultaat		-24.241	-12.307	-13.266	-14.244	-15.241
Rentelasten en soortgelijke kosten		-	-	-	-	-
Som der financiële baten en lasten		-	-	-	-	-
Resultaat		-24.241	-12.307	-13.266	-14.244	-15.241

Ook in deze begroting is zichtbaar hoe de financiële resultaten van het vluchtelingenwerk structureel meer onder druk komen te staan.

Er is dan ook de noodzaak op korte termijn hierover met de gemeente Wijk bij Duurstede kritisch naar te kijken. Daarnaast moet worden bekeken welke financiële voordelen mogelijk behaald kunnen worden uit de samenwerking met de bibliotheek (**beperking** deel van de **overheadkosten**).

Het spoorboekje 2015-2019

2015

Ten tijde van het opstellen van dit plan is het jaar 2015 inhoudelijk ingevuld. De jaren 2016 tot en met 2019 dienen inhoudelijk nader worden ingevuld te worden op basis van de inhoudelijke gesprekken die wij op dit moment voeren met de interne organisatie. Dit betekent concreet dat:

- Wij aandacht besteden aan de ondersteuning en inhoud van onze vrijwilligersorganisatie;
- Het effectiever organiseren van de vrijwilligers, maar ook de professionele organisatie.
- **Automatisering** in 2015 expliciet oppakken ter ondersteuning van bovenstaande.
- Ons huisvestingsvraagstuk oplossen
- Ons financieringsvraagstuk voor de komende periode oplossen
- Onze handelingsplan voor cliënten herevalueren en laten aansluiten op de 'nieuwe' wereld om ons heen.

Bijlage 1: regeerakkoord m.b.t. vreemdelingen

I. Immigratie, integratie en asiel

Ons immigratiebeleid is restrictief, rechtvaardig en gericht op integratie. Bij het immigratiebeleid zal rekening gehouden worden met de draagkracht van de samenleving. Voor betrokkenen en voor de samenleving is het van belang dat migranten op eigen benen kunnen staan, door werk in hun levensonderhoud voorzien, snel integreren en meehelpen de samenleving op te bouwen. Op die basis blijven ook EU-inwoners en kennismigranten welkom.

Ook bij gezinshereniging en gezinsvorming waarborgen we integratie door eisen te stellen. In een andere vorm doen we dat ook bij immigranten uit de drie andere landen van het Koninkrijk. Vluchtelingen die aan de voorwaarden voldoen krijgen bescherming en voorzieningen die hen in staat stellen zo snel mogelijk volwaardig deel uit te maken van onze samenleving. We verwachten van hen dat zij zich optimaal inzetten om de geboden kansen te benutten. Voor alle nieuwkomers biedt beheersing van het Nederlands, kennis van de samenleving en betaald werk het beste perspectief op succesvolle integratie.

Integratie- en inburgeringsbeleid zal worden ondergebracht bij het ministerie van SZW, asiel en immigratie bij het ministerie van V&J.

- We blijven in EU-verband pleiten voor aanscherping van de richtlijn die eisen stelt aan huwelijk- en gezinshereniging. Dit betreft een leeftijd van tenminste 24 jaar, het in voldoende mate in eigen levensonderhoud kunnen voorzien door inkomen uit werk en maatregelen om schijnhuwelijken en huwelijksdwang effectief tegen te gaan.
- De DNA-test wordt gebruikt als middel tegen identiteitsfraude.
- Huwelijken tussen neef en nicht worden in beginsel verboden.
- Een verblijfsvergunning wordt niet verstrekt als de aanvrager eerder illegaal in Nederland verbleef of fraude pleegde.
- Vreemdelingen die veroordeeld zijn voor een delict worden eerder uitgezet. De toetsingsperiode wordt verlengd tot vijf jaar en bij recidive wordt de norm voor veelplegers toegepast.
- Gezinsmigratie betreft het kerngezin: een duurzame, exclusieve relatie tussen partners en degenen die door biologische verwantschap tot het gezinshuishouden behoren.
- Alleenstaande minderjarige vreemdelingen worden, mede in het belang van de ontwikkeling van de kinderen zelf, zo snel mogelijk in het land van herkomst met hun familie herenigd, of ondergebracht in een opvangvoorziening in het land van herkomst.
- Het toelatingsbeleid richt zich op de bescherming van vreemdelingen die zelf, op grond van de internationale en Europese beschermingsnormen, vervolging of ernstige mensenrechtenschendingen te vrezen hebben; nationale beschermingsgronden, waaronder het categoriaal beschermingsbeleid, worden uit de Vreemdelingenwet geschrapt. Toelatingsprocedures worden gestroomlijnd en zoveel mogelijk bekort, in het bijzonder als het gaat om vervolgaanvragen en om reguliere aanvragen die worden ingediend door vreemdelingen die een machtiging tot voorlopig verblijf moeten aanvragen. De prikkels en mogelijkheden om procedure op procedure te stapelen, worden weggenomen. Deze maatregelen zijn erop

gericht zorgvuldig te toetsen of bescherming nodig is en bij afwijzing het perspectief eenduidig op terugkeer te richten.

- Het kind van een afgewezen asielzoeker dat tenminste vijf jaar voor het bereiken van de leeftijd van 18 jaar in ons land is krijgt een verblijfsvergunning indien het deze aanvraagt voor het bereiken van de leeftijd van 21 jaar en zich niet langdurig aan het toezicht van de rijksoverheid heeft onttrokken. Hetzelfde geldt voor een alleenstaande minderjarige vreemdeling die tenminste vijf jaar voor het bereiken van de leeftijd van 18 jaar in ons land is. Alleen de in Nederland verblijvende gezinsleden van het kind van een afgewezen asielzoeker, krijgen bij deze vergunningsverlening een afgeleide verblijfsvergunning. Het voorgaande wordt vervat in een overgangsregime als onderdeel van een definitieve regeling in het kader van de stroomlijning en bekorting van toelatingsprocedures. In de definitieve regeling, die naar zijn aard betrekking zal hebben op een klein aantal personen, kunnen kinderen van afgewezen asielzoekers of alleenstaande minderjarige vreemdelingen die vijf jaar of langer aaneengesloten in ons land verblijven voor het bereiken van de leeftijd van 18 jaar, alleen in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning indien zij deze aanvragen voordat zij de leeftijd van 19 jaar hebben bereikt. Zij moeten dan, voordat zij de leeftijd van 18 jaar bereiken, hebben voldaan aan de voorwaarden dat zij zich niet langdurig aan het toezicht van de rijksoverheid hebben onttrokken, aan hun terugkeer hebben meegewerkt en hun identiteit hebben aangetoond, onder meer door het overleggen van documenten en/of consistent en naar waarheid verklaren en antwoorden. Een beroep op deze regeling biedt geen recht op opvang. Geen vergunning op grond van deze regeling wordt verleend aan een vreemdeling die een zwaar delict heeft begaan of aan wie is tegengeworpen dat hij oorlogsmisdaden heeft begaan en evenmin aan zijn gezinsleden. Indien voor, tijdens of na de aanvraag voor de overkomst van een of beide ouders door een alleenstaande minderjarige vreemdeling die een verblijfsvergunning heeft gekregen op grond van deze regeling onjuiste gegevens zijn verstrekt met betrekking tot zijn ouders, leidt dit tot intrekking van zijn verblijfsvergunning.
- Werkgevers en malafide verhuurders die personen zonder verblijfsvergunning te werk stellen of onderdak bieden pakken we hard aan.
- Illegaal verblijf wordt strafbaar gesteld. Daarbij zijn particulieren en particuliere organisaties die individuele hulp bieden niet strafbaar.
- We verhogen de Nederlandse bijdrage aan de opvang van vluchtelingen in de regio.
- Op basis van criteria zoals de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten zelf hanteren (onder meer toets op strafblad en inkomen) komen we met een voorstel tot regulering van de vestiging van inwoners uit die landen in Nederland.
- Bij een restrictief en rechtvaardig immigratiebeleid hoort ook een actief en consequent terugkeerbeleid. Wie hier niet mag blijven moet vertrekken of wordt uitgezet. We oefenen druk uit op landen om hun onderdanen terug te nemen aan wie de toegang tot Nederland is ontzegd. Dit betreft ook de handels- en ontwikkelingscontacten met deze landen.
- We scherpen de eisen voor inburgering aan, zowel in het buitenland als in Nederland.

- Voorbereiding op het inburgeringsexamen is een verantwoordelijkheid van betrokkenen zelf. Mensen met een asielstatus doen we een aanbod, voor anderen is een sociaal leenstelsel beschikbaar.
- Inburgeringinspanningen worden consequent en vanaf het begin gevolgd. Wie zich onvoldoende inzet verliest de verblijfsvergunning, met uitzondering van degenen met een verblijfsvergunning asiel. Maar ook voor de laatste groep geldt dat zij zich in moeten zetten om belemmeringen voor werk, zoals het niet beheersen van het Nederlands, weg te nemen. Alleen dan kunnen zij in aanmerking komen voor een bijstandsuitkering.
- Gezichtsbedekkende kleding wordt verboden in het onderwijs, de zorg, het openbaar vervoer en in overheidsgebouwen. In de openbare ruimte kan de politie ten behoeve van identificatie gelasten de gezichtsbedekkende kleding af te leggen. Wie deze kleding draagt, voldoet niet aan de eisen voor een bijstandsuitkering.
- Voor stemmen bij gemeenteraadsverkiezingen, naturalisatie en het niet verliezen van het verblijfsrecht bij het aanvragen van een bijstandsuitkering geldt nu een periode van vijf jaar. Die wordt verlengd tot zeven jaar.
- Het kabinet spant zich in EU-verband in om ook voor EU-onderdanen te laten gelden dat zij pas na zeven jaar bijstand kunnen krijgen, mede in het kader van een te ontwikkelen ingroeimodel voor de sociale zekerheid.
- Immigranten met een gewelddadige partner komen in aanmerking voor een partneronafhankelijke verblijfsvergunning; de dader wordt vervolgd.
- Wie de Nederlandse taal niet beheerst krijgt geen bijstandsuitkering. Dit uitgangspunt wordt consequent toegepast: voor vreemdelingen uit derde landen, EU-onderdanen en Nederlanders.
- Het ingezet beleid gericht op het verblijf en de terugkeer van EU-arbeidsimmigranten wordt voortgezet.
- Per 1 januari 2014 vervallen de beperkingen voor de toegang van Bulgaarse en Roemeense werknemers tot de arbeidsmarkt. Dat vergroot het belang om het project EU-arbeidsmigratie, het programma aanpak malafide uitzendbureaus en de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving met kracht uit te voeren.
- Nederland zet zich er internationaal en in bilaterale contacten voor in dat mensen de mogelijkheid krijgen vrijwillig afstand te doen van een nationaliteit zonder stateloos te worden.